

ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Περί συστάσεως των Δήμων

Οι βάσεις για ένα σύγχρονο (για την εποχή εκείνη) σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης τέθηκαν το έτος 1828, από τον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος Ιωάννη Καποδίστρια (1 Φεβρουαρίου 1776 - 27 Σεπτεμβρίου 1831 - εξελέγη Κυβερνήτης από την εν Τροιζήνι Εθνοσυνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου του έτους 1827) με την καθιέρωση των Κοινοτικών και Επαρχιακών Δημογεροντιών. Ο Καποδίστριας φαίνεται ότι μετέφερε στην Ελλάδα τις σύγχρονες τότε Ευρωπαϊκές Απόψεις και την αντίστοιχη πρακτική (κυρίως τη Γαλλική) περί διοικητικής διαίρεσης και τοπικής διοίκησης της χώρας.

Με το Ι' ψήφισμα της 13ης Απριλίου 1828 και διάφορα άλλα νομοθετήματα και διοικητικές πράξεις του Κυβερνήτη, η χώρα διαιρέθηκε σε δεκατρία (13) τμήματα (Νομούς), σε εξήντα δυο (62) Επαρχίες και σε Πόλεις, Κωμοπόλεις και Χωριά. Το τμήμα διοικείτο από τον Επίτροπο, ο οποίος ήταν αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης, η επαρχία από την κοινοτική δημογεροντία και η πόλη, η κωμόπολη, το χωριό από την κοινοτική δημογεροντία, που αποτελούσαν την τοπική διοίκηση. Το σύστημα που εισήγαγε ο Καποδίστριας απέβλεπε περισσότερο στην αντιπροσώπευση της Κυβέρνησης στην Περιφέρεια παρά στην αυτοδιοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Με όσα ισχύουν σήμερα θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το σύστημα των επαρχιακών και κοινοτικών δημογεροντιών αποτελούσε ένα μικτό σύστημα τοπικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης και ο διοικητικός (ή εκτελεστικός) ρόλος των δημογεροντιών περιλάμβανε λειτουργίες κρατικού και τοπικού χαρακτήρα. Από το περιεχόμενο της αριθμ. 1883/19-4-1828 Εγκυκλίου του Καποδίστρια, σε γενικές γραμμές και σ' ότι αφορά τις τοπικές υποθέσεις, προκύπτει ότι οι δημογεροντίες είχαν την υπευθυνότητα για την υγεία, την αγορανομία και τις καθημερινές υποθέσεις.

Ουσιαστικότερα βήματα για μια πραγματική τοπική αυτοδιοίκηση έγιναν με το ν. της 27ης Δεκεμβρίου 1833 "Περί συστάσεως των Δήμων", ο οποίος θέσπισε την αρχήν, ότι "όλον το Βασίλειο της Ελλάδος θέλει διαιρεθεί εις δήμους" και ότι "παν χωρίον, έχον τουλάχιστον 300 κατοίκους, δύναται να σχηματίσει ίδιον δήμων με ιδίαν δημοτικήν αρχήν". Έτσι δια του νόμου αυτού εισήχθη ένα είδος πρωτοβαθμίων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι διαβαθμίστηκαν σε τάξεις κατά μέγεθος. Το μέγεθος (τάξη) κάθε δήμου ήταν συνάρτηση του πληθυσμού, ενώ για τον καθορισμό της έκτασης ελήφθησαν υπόψη τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Με δεδομένα τα κριτήρια αυτά, δημιουργήθηκαν τρεις τάξεις Δήμων:

α) τάξη με πληθυσμό από 10.000 κατοίκους

β) τάξη με πληθυσμό από 2.000 έως 10.000 κατοίκους και,

γ) τάξη με πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκους

Να σημειώσουμε ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν 750 δήμοι, οι οποίοι όμως αργότερα με το Ν. 16/22-9-1840 μειώθηκαν σε 250 σαν αποτέλεσμα της οικονομικής δυσπραγίας και του κατά το 1836 εισαχθέντος επαρχιακού συστήματος, αντί του μέχρι τότε νομαρχιακού, που είχε εγκαταστήσει ο Καποδίστριας.

Κατά το άρθρο 39 του Νόμου της 27/12/1833 "περί συστάσεως των Δήμων" η σύνθεση των δημοτικών αρχών ήταν η ακόλουθη:

α) Για τους δήμους α' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, τέσσερις (4) μέχρι έξι (6) πάρεδροι και δημοτικό συμβούλιο δεκαοκτώ (18) μελών.

β) Για τους δήμους β' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, δυο (2) μέχρι τέσσερις (4) πάρεδροι και δημοτικό συμβούλιο δώδεκα (12) μελών και

γ) Για τους δήμους γ' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, ένας (1) πάρεδρος και δημοτικό συμβούλιο έξι (6) μελών.

Ο Νόμος του 1833 ίσχυσε με μικρές μεταβολές, για 80 συνεχή χρόνια. Στη δομή όμως του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης δεν πραγματοποιήθηκε καμιά απολύτως μεταβολή παρά μόνο ότι ο αριθμός των δήμων, σύμφωνα με την απογραφή του 1890 ανήλθε σε 442 (27 α' τάξης, 356 β' τάξης και 59 γ' τάξης. Η αύξηση των δήμων από 250 σε 442 οφειλόταν σχεδόν εξολοκλήρου στην απελευθέρωση των Θεσσαλικών και Ηπειρωτικών Επαρχιών και στην τάση για δημιουργία μεγάλων δήμων με τη συνένωση των μικρών χωριών, είτε μεταξύ τους είτε με τις πόλεις και κωμοπόλεις.

Ο νόμος, λοιπόν, αυτός, ο οποίος αποτελεί πλέον βασικό νόμο στην εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθόρισε με ακρίβεια και σαφήνεια τις λειτουργίες της, που για την εποχή τους, μπορεί να υποστηριχθεί ότι κάλυπταν ένα μεγάλο εύρος τοπικών αναγκών. Οι λειτουργίες που καθόρισε ο Νόμος ήσαν :

Η προστασία των κατοίκων από διάφορους κινδύνους. (Η τοπική αυτοδιοίκηση είχε την υπευθυνότητα για την οργάνωση και συντήρηση της τοπικής αστυνομίας και της αντίστοιχης αγρονομικής).

Η βελτίωση και ο έλεγχος του περιβάλλοντος (κατασκευή και συντήρηση δημοτικών δρόμων, γεφυρών, υδραγωγείων, φρεατίων και υδραυλικών έργων) και

Η κατασκευή και συντήρηση των πρωτοβάθμιων σχολείων.

2. Περί συστάσεως των Δήμων & Κοινοτήτων

Το ανωτέρω ενιαίο καθεστώς τοπικής αυτοδιοίκησης κατήργησε ο νόμος Δ. ΝΖ' / 1912 "Περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων" (ίσχυσε από το 1914), ο οποίος εκτός του Δήμου, εισήγαγε και δεύτερο είδος πρωτοβαθμίων Ο.Τ.Α., τις κοινότητες.

Κατά το χρόνο δημοσίευσης του νομού αυτού η διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης ήταν η εξής :

16 Νομοί - Νομάρχης

88 Επαρχίες - Έπαρχος

442 Δήμοι - Δημοτικό Συμβούλιο - Δήμαρχος

Ο Νόμος ΔΝΖ' του 1912 άλλαξε ουσιαστικά το πρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης και οι διατάξεις του αποτέλεσαν τον κορμό όλων των μετέπειτα νομοθετημάτων των σχετικών με την Τ.Α. Ως προς τη δομή όμως ελάχιστες μεταβολές έγιναν και συνέχισε να ισχύει το σύστημα ενός βαθμού Τ.Α.

Κατά το άρθρο 1 του νόμου, δήμους πλέον αποτελούν οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις που έχουν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, ενώ σαν βάση για τις κοινότητες τέθηκε ως ελάχιστο όριο πληθυσμού ο αριθμός των 300 κατοίκων, με δυνατότητα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να αναγνωρίζονται κοινότητες και με πληθυσμό μικρότερο από 300 κατοίκους.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν 6000 δήμοι και κοινότητες, δηλαδή 5558 μονάδες περισσότερες απ' όσες υπήρχαν κατά την απογραφή του 1890.

Μια άλλη καινοτομία που εισήγαγε ο Νόμος ΔΝΖ' ήταν οι σύνδεσμοι Κοινοτήτων. Δυο ή περισσότερες Κοινότητες είχαν την δυνατότητα να ιδρύσουν ιδιαίτερο νομικό πρόσωπο"

....προς θεραπεία κοινών τοπικών συμφερόντων ή εκτέλεσιν κοινών τοπικών υπηρεσιών" (αρθ. 85 Ν. ΔΝΖ'). Ανεξάρτητα από το κατά πόσο έγινε χρήση της διάταξης αυτής πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αυτή έδινε κάποια λύση στα προβλήματα που δημιουργούσε η καθαρά στενή τοπική βάση στην ίδρυση κοινοτήτων και η έλλειψη δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ως προς τη σύνθεση τέλος των κοινοτικών και δημοτικών αρχών ο νόμος καθόριζε τα εξής:

- για κοινότητες μέχρι 1000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών.
- για κοινότητες από 1001 μέχρι 2000 κατοίκους, συμβούλιο 6 μελών.
- για κοινότητες από 2001 μέχρι 4000 κατοίκους, συμβούλιο 9 μελών.
- για κοινότητες από 4001 μέχρι 6000 κατοίκους, συμβούλιο 12 μελών.
- για κοινότητες πάνω από 6000, κατοίκους, Συμβούλιο 15 μελών.

Οι δήμοι διοικούνταν από το Δημοτικό Συμβούλιο, τους παρέδρους και τη Δημαρχιακή Επιτροπή, ίσχυε δε η εξής διαβάθμιση στη σύνθεση των δημοτικών συμβουλίων :

- για δήμους μέχρι 30.000 κατοίκους, 3 πάρεδροι και 18 Σύμβουλοι.
- για δήμους από 30.001 μέχρι 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 24 Σύμβουλοι και
- για δήμους πάνω από 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 30 σύμβουλοι.

Μετά το σύνταγμα του 1864, το οποίο περιελάμβανε διάταξη για την τοπική αυτοδιοίκηση και αποκλειστικά και μόνο για τον τρόπο εκλογής των δημοτικών αρχών, το σύνταγμα του 1927 και συγκεκριμένως το άρθρο 107 αποτελεί το πρώτο συνταγματικό κείμενο που αναφέρεται στη δομή και σε άλλα ζητήματα της Τ.Α. Για την ιστορία αξίζει νομίζω να το παραθέσουμε : "Το Κράτος διαιρείται εις περιφέρειας, εντός των οποίων οι πολίτες διαχειρίζονται απ' ευθείας τας τοπικάς υποθέσεις, αις ο νόμος θέλει ορίσει".

Η Κοινότητα αποτελεί απαραίτητως την πρώτη βαθμίδα αυτών των Ο.Τ.Α., οι οποίοι πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον όριο δυο βαθμών ανεξαρτήτων των δήμων και των συνδέσμων κοινοτήτων.

Το δικαίωμα του αποφασίζει εις τους ανωτέρω οργανισμούς επί ζητημάτων υπαγομένων εις την σφαίρα της τοπικής αυτοδιοικήσεως ανήκει απαραίτητως εις αιρετά όργανα εκλεγόμενα δια καθολικής ψηφοφορίας ή και αμέσως εις το σύνολον των εις έκαστον εξ' αυτών ανηκόντων πολιτών.

Το Κράτος ασκεί, καθώς ο νόμος θέλει ορίσει, μόνον ανωτάτη εποπτεία επί των Ο.Τ.Α., μη εμποδίζουσαν την πρωτοβουλία και την ελευθέραν δράσιν αυτών.

Το κράτος δύναται να συντρέχει οικονομικούς τους οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο Νόμος ΔΝΖ' του 1912, που αποτελεί το δεύτερο μεγάλο σταθμό στην εξέλιξη του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση όταν αντιπροσωπευτικό ρόλο της Τ.Α., ενώ για τον εκτελεστικό ρόλο οι αντίστοιχες διατάξεις είναι λιγότερο σαφείς και περιορισμένες σε σύγκριση με το Ν. του 1833. Τα άρθρα 35 και 92 ορίζουν: "Εις την αρμοδιότητα του κοινοτικού συμβουλίου υπάγεται πάσα υποθέσεις αναφερομένη εις τα τοπικά συμφέροντα της κοινότητας, εφ' όσον ο νόμος δεν ώρισεν άλλως" και "Οι δήμοι έχουσι την αυτοδιοίκησιν των εκ του κοινωνικού και δημοσίου αυτών σκοπού απορρεουσών ιδίων τοπικών υποθέσεων..." αντίστοιχα.

Όπως διαπιστώνουμε ο Νόμος ΔΝΖ' δεν συγκεκριμενοποιεί τις λειτουργίες της Τ.Α. αναφέροντας, στο άρθρο 129, περιοριστικά τους σκοπούς για τους οποίους οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνομολογούν δάνεια. Έμμεσα λοιπόν προκύπτει ότι η εκτέλεση έργων για την ικανοποίηση τοπικών κοινωνικών αναγκών ήσαν τα έργα ύδρευσης,

αντιπλημμυρικά, δημόσιας υγείας, αποξήρανσης ελών και τελμάτων και κατασκευής σχολείων.

Στο μεταξύ διάστημα μέχρι την κωδικοποίηση του 1926 (Ν.Δ. της 13/9/1926), δεν έγιναν ουσιαστικές μεταβολές στα όσα είχε καθορίσει ο Νόμος ΔΝΖ' εκτός από το ότι διευρύνθηκαν οι σκοποί για τους οποίους επιτρεπόταν στους δήμους και τις Κοινότητες να συνάπτουν δάνεια. Έτσι στις λειτουργίες που προέβλεπε αρχικά ο Νόμος ΔΝΖ' προσετέθησαν και οι εξής (άρθρο 124 Ν.Δ.): Κατασκευή ναών και οποιουδήποτε άλλου ιδρύματος που εξυπηρετούσε τις δημοτικές ή κοινοτικές ανάγκες, φωτισμός και εκτέλεση έργων επαρχιακής, δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας. Αλλά και από την κωδικοποίηση του 1936 (διάταγμα 31ης Ιουλίου 1936) δεν προκύπτει ότι έγινε κάποια μεταβολή στις λειτουργίες της Τ.Α. Να σημειώσουμε μόνο ότι με το άρθρο 275 του Ν.Δ. της 13/9/1926 καταργήθηκε κάθε δαπάνη των δήμων και κοινοτήτων για τη στοιχειώδη εκπαίδευση, καθώς επίσης και κάθε υποχρέωσή τους για εισφορά στους μισθούς των οπλιτών της χωροφυλακής που υπηρετούσαν σε κάθε δήμο ή κοινότητα, που σημαίνει ότι μέχρι το 1926 η Τ.Α., όχι μόνο είχε υπευθυνότητα για την οργάνωση της Τοπικής Αστυνομίας και την κατασκευή σχολείων, αλλά συμμετείχε και στις δαπάνες συντήρησης και λειτουργίας αυτών.

3. Περί κυρώσεως Δημοτικού & Κοινοτικού κώδικα

Το 1954 και αφού προηγήθηκε η συνταγματική διάταξη του άρθρου 99 του Συντάγματος του 1952, ψηφίστηκε το Ν.Δ. 2888/1954 (ΦΕΚ 139/1-7-1954 τ.Α) "περί κυρώσεως πεντακοσίων (500) τουλάχιστον κατοίκων.

Άμεσα όργανα των δήμων είναι ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο και η Δημαρχιακή Επιτροπή των δε κοινοτήτων ο Πρόεδρος της Κοινότητας και το Κοινοτικό Συμβούλιο. Τα μέλη του Δημοτικού και Κοινοτικού Συμβουλίου εκλέγονται από το λαό με άμεση, καθολική, μυστική και δια ψηφοδελτίων ψηφοφορίας. Αντιθέτως ο Δήμαρχος, τα μέλη της Δημαρχιακής Επιτροπής και ο Πρόεδρος της Κοινότητας εμμέσως από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι βουλευόμενο όργανο του Δήμου και απαρτίζεται εκ μελών, ο αριθμός των οποίων είναι ανάλογος προς τον πληθυσμών. Σε δήμους των οποίων ο πληθυσμός υπερβαίνει τις 100.000, εκλέγονται 31, στους έχοντες πληθυσμό άνω των 30.000 κατοίκων 25, στους έχοντες άνω των 20.000 κατοίκων 19, στους έχοντες άνω των 7000 κατοίκων 15, στους έχοντες άνω των 4000 κατοίκων 11 και στους λοιπούς 9 σύμβουλοι.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή είναι βουλευόμενο και συγχρόνως εκτελεστικό όργανο του Δήμου και ο αριθμός των μελών της εξαρτάται από τον αριθμό των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, και για μεν συμβούλια μέχρι 19 μελών αποτελείται από 3 και για τα πολυμελέστερα από 5. Πρόεδρος της Δημαρχιακής Επιτροπής είναι ο Δήμαρχος.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο είναι βουλευόμενο και συγχρόνως εκτελεστικό όργανο. ο αριθμός των συμβούλων εξαρτάται εκ του αριθμού των κατοίκων: 5 σε κοινότητες που έχουν μέχρι 1.000 κατοίκους, 7 μέχρι 2.000 κατοίκους, 9 μέχρι 4.000 κατοίκους, 11 μέχρι 7.000 κατοίκους και 15 στις λοιπές.

Σύμφωνα με το νέο κώδικα οι λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης διευρύνθηκαν και καθορίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια και ενιαίο τρόπο. Πέρα από τη γενική διάταξη του άρθρου 20, με το οποίο καθορίζεται ότι στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκει η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, με το άρθρο 21 καθορίστηκαν οι λειτουργίες που ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητά τους. Έτσι στις περιβαλλοντικές Υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. ανήκουν οι υπόνομοι, η αποχέτευση, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γέφυρες, η Ύδρευση και η Καθαριότητα, στις προσωπικές υπηρεσίες η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, (1) στις υπηρεσίες αναψυχής τα άλση, οι κήποι, οι παιδικές χαρές, οι χώροι αναψυχής και τα θαλάσσια λουτρά, στις Εμπορικές Υπηρεσίες οι αγορές και οι Επιχειρήσεις και στις παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες η άρδευση, τα εγγειοβελτιωτικά έργα και οι βοσκότοποι.

Το Σύνταγμα του 1968 καθόρισε περιοριστικά τη δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης περιορίζοντάς την (άρθρο 121 παρ. 1) στους δήμους και στις κοινότητες, χωρίς να αφήνει περιθώρια στον κοινό νομοθέτη για διαφορετική διάρθρωση εκτός αυτής του πρώτου βαθμού.

Η εικοσαετία που μεσολάβησε από την εφαρμογή του Δ.Κ.Κ. του 1954 (Ν.Δ. 2888/54) και κυρίως οι διαπιστωθείσες ατέλειες αυτού και η συνειδητοποίηση της ανάγκης προσαρμογής της νομοθεσίας στις σύγχρονες τάσεις είχαν καταστήσει αναγκαία τη θέσπιση ενός νέου Δ.Κ.Κ. Όμως ο συντάκτης του Δ.Κ.Κ. (Ν.Δ. 222/1973) επηρεασθείς από την ανάγκη προσαρμογής βασικών διατάξεων του στο νέο πνεύμα του Σ. 1968 δεν απέδωσε τη βαρύτητα που έπρεπε στην κατάρτιση ενός κώδικα που να ανταποκρίνεται στις κοινωνίες και οικονομικές εξελίξεις της εποχής.

4. Μεταπολίτευση (23 Ιουλίου 1974)

Η μεταπολίτευση της 23ης Ιουλίου 1974 απέφερε το Ν. 180/1975 "περί επαναφοράς εν ισχύει διατάξεων του δια του Ν.Δ. 2888/1954 κυρωθέντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος, ως "τροποποιήθησαν, συνεπληρώθησαν και αντικατεστάθησαν μέχρι της 20ης Απριλίου 1967, συμπληρώσεως ενίων διατάξεων αυτού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων".

Το Σύνταγμα του 1975 (άρθρο 102) αποσαφήνισε πλήρως τη δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία διαρθρώνεται σε βαθμίδες την πρώτη εκ των οποίων αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες, ενώ τις λοιπές αφήνει να τις καθορίσει ο κοινός νομοθέτης. Η συνταγματική αυτή διάταξη πιο σαφής από την αντίστοιχη διάταξη του Σ. 1927, άνοιγε το δρόμο προς διάρθρωση ενός συστήματος Τ.Α., προσαρμοσμένου στις σύγχρονες ανάγκες της Ελληνικής Κοινωνίας.

Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής επιταγής ψηφίσθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ο Ν. 1065/1980 (ΦΕΚ 168/24-7-1980). Οι καινοτομίες που εισήγαγε ο νόμος ήταν η καθιέρωση της πρώτης βαθμίδος της τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες και η εσωτερική διάρθρωση της πρώτης βαθμίδος, δηλαδή το μέγεθος των δήμων και κοινοτήτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 1065/1980, Δήμοι είναι οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις που έχουν περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Οι δε δήμοι που έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα. Μάλιστα με το άρθρο 110 του Ν. καθορίσθηκαν για τις τρεις μεγαλύτερες πόλεις και τα διαμερίσματα στα οποία μπορούσαν να διαιρεθούν. Έτσι ο μεν Δήμος της Αθήνας μπορούσε να διαιρεθεί από 5 μέχρι 7 διαμερίσματα οι δε Δήμοι Θεσσαλονίκης και Πειραιά από τρεις μέχρι πέντε. Εξ' άλλου ως προς τις κοινότητες ο νέος κώδικας καθόρισε ελάχιστο όριο πληθυσμού, για να αποτελέσει ένας συνοικισμός ιδιαίτερη κοινότητα, τους 1000 κατοίκους. Για τους λοιπούς δήμους ο αριθμός των διαμερισμάτων και τα όριά τους καθορίζονται με διάταγμα, ύστερα από γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού ληφθούν υπόψη η κατανομή του πληθυσμού και η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 28, η κοινότητα διοικείται από το Κοινοτικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο. Το Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από 5 μέλη σε κοινότητες με πληθυσμό έως χιλίων (1000) κατοίκων, επτά (7) μέλη σε κοινότητες 1001 έως 2000 κατοίκων, εννέα (9) σε κοινότητες 2001 έως 5.000 κατοίκων και έντεκα (11) στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Κατά δε το άρθρο 29 για την διοίκησή τους οι δήμοι διαθέτουν τρία όργανα το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημαρχιακή Επιτροπή και το Δήμαρχο. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι πολυπρόσωπο όργανο και έχει πάντοτε μονό αριθμό μελών, της συνθέσεώς του εξαρτώμενης από τον πληθυσμό του Δήμου. Έτσι για δήμους με πληθυσμό έως 7000 κατοίκων αποτελείται από 11 μέλη, για δήμους έως 20.000 κατοίκων από 15 μέλη, για δήμους έως 30.000 κατοίκων από 19 μέλη, για δήμους έως 60.000 κατοίκων από 25 μέλη, για δήμους και έως 100.000 κατοίκων από 31 μέλη, για δήμους έως 150.000 κατοίκων από

39 μέλη, για δήμους έως 300.000 κατοίκων από 47 μέλη, για δήμους έως 500.000 κατοίκων από 55 μέλη και για δήμους από 500.001 κατοίκους και πάνω από 61 μέλη.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή αποτελείται από το Δήμαρχο ή τον βοηθό δημάρχου που έχει ορίσει ο ίδιος ο Δήμαρχος ως πρόεδρο και από δυο μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει έως και τριάντα ένα μέλη, έξι αν το συμβούλιο έχει έως και πενήντα πέντε μέλη και οκτώ αν το συμβούλιο έχει έως και εξήντα ένα μέλη.

Παρά το ότι στις αποκλειστικές και συντρέχουσες λειτουργίες των Δήμων και Κοινοτήτων δεν έγιναν σημαντικές μεταβολές σε σχέση με τον κώδικα του 1954, αξίζει να αναφερθούμε σ' αυτές γιατί με τους Ν. 1270/1982 και 1416/1984 και την ακολουθείσα κωδικοποίηση του 1985 (Π.Δ. 76/1985) διευρύνθηκαν αυτές και προσαρμόστηκαν στις νέες συνθήκες και αντιλήψεις.

Έτσι στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκουν οπωσδήποτε (αρ. 23):

α) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία συστημάτων υδρεύσεως. Βέβαια από το έτος 1980 με το Ν. 1069/1980 για την αντιμετώπιση του σοβαρότατου προβλήματος της ύδρευσης παρεσχέθη η δυνατότητα στους δήμους και τις κοινότητες να συστήνουν δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης.

β) Η κατασκευή, η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών οδών, πλατειών και γεφυρών.

γ) Η καθαριότητα καθώς και η συλλογή, η αποκομιδή, η διάθεση και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

δ) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία των δημοτικών ή κοινοτικών αλσών και κήπων των υπαίθρων κοινοχρήστων χώρων αναψυχής και των εξωραϊστικών χώρων.

ε) Η αστική συγκοινωνία.

στ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αγορών και τόπων αγορών καθώς και ζαχαγορών και η ρύθμιση της λειτουργίας τους.

ζ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων, κέντρων νεότητας και παιδικών χαρών.

η) Η κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου, που προορίζεται για οποιονδήποτε κοινωφελή σκοπό, καθώς και δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

θ) Η ίδρυση, η συντήρηση και η λειτουργία κοιμητηρίων.

ια) Η τοποθέτηση και η λειτουργία μετρητών ή εγκαταστάσεων αναγκαίων για τη ρύθμιση της σταθμεύσεως σε κοινόχρηστους χώρους.

ιβ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση γης για τη βοσκή των ζώων των δημοτών και η βελτίωση των βοσκοτόπων. Και,

ιγ) Η σύσταση, κατάργηση και ρύθμιση της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων και ο ορισμός του τόπου και του χρόνου τέλεσής τους.

Στις συντρέχουσες αρμοδιότητες (αρθρ. 24 Π.Δ. 76/1985) οι οποίες είναι απλά ενδεικτικές, σε αντίθεση με την αυστηρά περιοριστική των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και προαναφέραμε και οι οποίες ασκούνται εφόσον τις αποφασίσει το Δημοτικό ή Κοινοτικό

Συμβούλιο, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ανήκουν ιδίως :

α) Η αξιοποίηση, για τουριστικούς λόγους, δημοτικών ή κοινοτικών περιοχών, παραθαλάσσιων χωρών και δασικών εκτάσεων που παραχωρούνται από το κράτος και η κατασκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχειακών μονάδων, ξενώνων, κατασκηνωτικών κέντρων και κέντρων χειμερινού τουρισμού.

β) Η κατασκευή και η συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων και η φροντίδα για τη λειτουργία τους.

γ) Η ίδρυση παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και άλλων νομικών προσώπων για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η.).

δ) Η ίδρυση και η φροντίδα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων (βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, φιλαρμονικών, θεάτρων).

ε) Η κατασκευή και η συντήρηση συστημάτων αρδεύσεως και εγγειοβελτιωτικών έργων και η προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού της περιφέρειάς των.

στ) Η αξιοποίηση και η εκμετάλλευση ιαματικών πηγών της περιοχής και η κατασκευή, συντήρηση και φροντίδα για τη λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

ζ) Η κατασκευή έργων και η λήψη μέτρων για την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου και η φροντίδα για την προστασία της ζωής και των υλικών αγαθών, των κατοίκων και της δημόσιας και δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας, από βίαια ή έκτακτα γεγονότα και περιστατικά, όπως οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, οι σεισμοί.

η) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων, που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και την στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση και την αποχέτευση, την μόλυνση του περιβάλλοντος, την προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού και την εκπομπή καυσαερίων και η υποβολή μηνύσεων για τυχόν παραβάσεις.

θ) Η προστασία και αξιοποίηση των ακτών και των δασικών εκτάσεων της περιοχής μετά από συναίνεση του οικείου φορέα και σε συνεργασία μαζί του.

ι) Η συντήρηση δημοσίων έργων, δημοτικού ή κοινοτικού ενδιαφέροντος, που ανατίθενται από δημόσιους φορείς και η επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.

ια) Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση τοπικών φυσικών πόρων και η ανέγερση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων, στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες.

ιβ) Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, βιοενέργεια, γεωθερμία).

ιγ) Η ανάληψη αποθήκευσης, διακίνησης και εμπορίας υγρών καυσίμων και υγραερίων, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές.

ιδ) Η προώθηση πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών δραστηριοτήτων ιδρύοντας κέντρα διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής, αθλημάτων, σχολές γονέων, σχολές λαϊκής τέχνης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

ιε) Ο προσδιορισμός των χώρων στάθμευσης οχημάτων. Και,

ιστ) Η άσκηση κάθε αρμοδιότητας που τους ανατίθεται ή αναλαμβάνει με προγραμματικές συμβάσεις από τους φορείς του δημόσιου τομέα. ()

5. Δημοτικός & Κοινοτικός κώδικας

Τέλος, σ' ότι αφορά τη σύνθεση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, ο Νόμος 1270/1982 (ΦΕΚ 93/10-8-1982 τ.Α.) καθόρισε διάφορον του Ν. 1065/1980, την οποία και παραθέτουμε γιατί ισχύει μέχρι σήμερα.

Κατά τις διατάξεις, λοιπόν του Π.Δ. 323/1989 (ΦΕΚ Α' 146/1-6-1989), με το οποίο κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου, με τίτλο "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" οι ισχύουσες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 76/1985), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με νόμους και διατάγματα που ψηφίσθηκαν από το 1982 μέχρι το 1988, η μεν κοινότητα διοικείται από το κοινοτικό συμβούλιο και τον Πρόεδρο ο δε δήμος από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημαρχιακή Επιτροπή και το Δήμαρχο (άρθρο 32 και 33).

Το κοινοτικό συμβούλιο αποτελείται από 7 μέλη σε κοινότητες με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους, 9 σε κοινότητες 2000 έως 5000 κατοίκων και 11 στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων, περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελείται από έντεκα (11) μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως 5000 κατοίκων, δεκαπέντε (15) μέλη σε δήμους 5001 έως 10.000 κατοίκων, δεκαενέα (19) σε δήμους 10.001 έως 30.000 κατοίκων, εικοσιπέντε (25) σε δήμους 30.001 έως 60.000 κατοίκων, τριάντα ένα (31) σε δήμους 60.001 έως 100.000 κατοίκων, τριάντε πέντε (35) σε δήμους 100.001 έως 150.000 κατοίκων, τριάντα εννέα (39) σε δήμος 150.001 έως και 500.000 κατοίκων και σαράντα ένα (41) σε δήμους 500.001 κατοίκων και πάνω.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή (άρθρο 98) αποτελείται από το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο Δήμαρχος ως Πρόεδρο και από δυο μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και 15 μέλη, 4 αν το συμβούλιο έχει έως και 31 μέλη και 6 μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και 41 μέλη.

6. Ίδρυση νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Και ενώ έτσι έχουν τα πράγματα στο χώρο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης στις 13 Ιουνίου 1994 και στο αρ. 90 ΦΕΚ Τ.Α., δημοσιεύεται ο Ν. 2218/1994 "Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις", ο οποίος ουσιαστικά εισάγει στη χώρα μας το θεσμό του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και δίνει άλλη δυναμική στους πρωτοβάθμιους αντίστοιχους οργανισμούς.

Η τοπική αυτοδιοίκηση Β' βαθμού είχε θεσπιστεί συνταγματικά για πρώτη φορά με το σύνταγμα του 1927. Το Σύνταγμα του 1975 παρέχοντας τη συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, οδήγησε επιτέλους στη θέσπισή του με το Νόμο 1622/1986 (ΦΕΚ 92 της 14-7-1986 τ.Α) χωρίς όμως ποτέ να τεθεί σε εφαρμογή. Ανάλογες απόπειρες έγιναν και με τους Νόμους 1878/1990 και 1900/1990, χωρίς όμως καμιά πρακτική σημασία.

Ο Νόμος 2218/1994, ύστερα από 166 χρόνια από την ψήφιση του Ι' ψηφίσματος της 13ης Απριλίου 1828, εισήγαγε και καθιέρωσε με τις εκλογές της 16ης-10-1994 το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, τη λεγόμενη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, (Ν.Α.) η οποία έχει ως προορισμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους, δηλαδή του Νομού. Οι Ν.Α. δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδος και δεν θίγουν τις αρμοδιότητές τους. Μεταξύ των δυο βαθμίδων τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση. ()

7. Νέες προοπτικές για πρωτοβάθμιους

ΟΤΑ (Νόμος 2218/1974)

Επειδή όμως στόχος της παρούσης εργασίας δε είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αλλά η πρωτοβάθμια αυτή, επανερχόμεθα στο θέμα μας για να κλείσουμε με την νέα προοπτική που άνοιξε ο Νόμος 2218/1994 για τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. (Δήμους και Κοινότητες).

Η πρώτη ανήκει στις αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. (άρθρο 41 Ν. 2218/1994) και η δεύτερη στη σύσταση των συμβουλίων περιοχής (άρθρο 48 Ν. 2218/1994).

Στους Ο.Τ.Α. ανήκει πλέον η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων, κύρια μέριμνα των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων τους και ιδίως:

α) Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία: ι) συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινοχρήστων χώρων, ιι) χώρων πρασίνου, βοσκοτόπων, υπαίθριων κοινοχρήστων χώρων, κοιμητηρίων και δημοτικών, κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής και ιιι) δημοτικών, κοινοτικών και λαϊκών αγορών.

β) Η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων.

γ) Η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων, η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

δ) Η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η. και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.

ε) Η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία, πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

στ) Η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θερέτρων.

ζ) Η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.

η) Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας.

θ) Η ίδρυση και η φροντίδα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων (βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, φιλαρμονικών, θεάτρων) η συντήρηση και επισκευή παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και η συντήρηση και φροντίδα της λειτουργίας αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

ι) Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.

ια) Η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.

ιβ) Η προστασία, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.

ιγ) Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και τις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε) καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους.

ιδ) Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, η ονομασία οδών και πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας.

ιε) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

ιστ) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία της πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων.

ιζ) Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων της θάλασσας.

ιη) Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.

ιθ) Η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους.

κ) Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων.

κα) Η χορήγηση αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα.

κβ) Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών χώρων που προβλέπεται από αστυνομικές διατάξεις.

κγ) Η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

κδ) Η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού.

κε) Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

κστ) Η αποθήκευση και εμπορία υγρών και αερίων καυσίμων. Και,

κζ) Η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων.

Με το άρθρο 48 του Ν. 2218/1994 ρυθμίστηκε, η σύσταση και η λειτουργία των συμβουλίων περιοχής προς προώθηση της διαδημοτικής και διακοινοτικής συνεργασίας η οποία είναι απαραίτητη. Παρά τα ικανά κίνητρα που θεσπίστηκαν με τους ν. 1416/1984 και 1622/1986 οι συνενώσεις δήμων και κοινοτήτων δεν ήταν αρκετές. Κατόπιν αυτών η δημιουργία των συμβουλίων περιοχής κρίθηκε επιβεβλημένη.

Τα συμβούλια περιοχής είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αφού ο επιδιωκόμενος σκοπός τους έχει δημόσιο χαρακτήρα και έχουν την δυνατότητα να ασκήσουν δημόσια εξουσία.

Η εδαφική τους περιφέρεια, προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα λαμβανομένων υπόψη των συγκοινωνιακών, πληθυσμιακών και δημογραφικών, γεωγραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συνθηκών.

Οι αρμοδιότητες των συμβουλίων περιοχής είναι :

α) Η κατάρτιση των μεσοχρόνιων και των ετήσιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιοχής.

β) Η συμμετοχή στη διαδικασία των μεσοχρόνιων και των ετήσιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιοχής με σχετικές προτάσεις.

γ) Η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και από τους πόρους των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούν την περιοχή τους.

δ) Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

ε) Η παροχή οργανωτικής και διοικητικής υποστήριξης στους Ο.Τ.Α. μέλη τους.

στ) Η μέριμνα για την εκτέλεση και λειτουργία διακοινοτικών και διαδημοτικών έργων τεχνικής υποδομής.

ζ) Η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος σε θέματα διακοινοτικής ή διαδημοτικής σημασίας.

η) Η αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων διακοινοτικής ή διαδημοτικής σημασίας. Και,

θ) Όσες αρμοδιότητες τους ανατίθενται από τους Ο.Τ.Α. μέλη τους και από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Όργανα διοίκησης των συμβουλίων περιοχής είναι: Το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και ο πρόεδρος. ()

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Ι. Ψήφισμα της 13ης Απριλίου 1828

Διοικητική Διείρεση

13 Τμήματα (Νομοί) - Επίτροποι

68 Επαρχίες - Επαρχιακές Δημογεροντίες

Πόλεις - Κωμοπόλεις - Χωριά - Κοινοτικές Δημογεροντίες

Νόμος της 27ης Δεκεμβρίου 1833 "περί συστάσεως των Δήμων"

Δήμου α' τάξης με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους

Δήμου β' τάξης με πληθυσμό 2.000 - 10.000 κατοίκους

Δήμου γ' τάξης με πληθυσμό 2.000 κατοίκους

Δημοτικές αρχές

- α) Δήμοι α' τάξης : ένας (1) Δήμαρχος, 4 μέχρι 6 πάρεδροι, 18 Δημ. Σύμβουλοι
β) Δήμοι β' τάξης : ένας (1) Δήμαρχος, 2 μέχρι 4 πάρεδροι, 12 Δημ. Σύμβουλοι
γ) Δήμοι γ' τάξης : ένας (1) πάρεδρος, 6 Δημοτικοί Σύμβουλοι

Διοικητική Διάρθρωση

16 Νομοί - Νομάρχης

88 Επαρχίες - Έπαρχος

442 Δήμοι - Δημοτικό Συμβούλιο - Δήμαρχος

Νόμος ΔΝΖ' της 10ης Φεβρουαρίου 1912 "περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων"

- Δήμους αποτελούν οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις με πληθυσμό 10.000 κατοίκους και άνω.

- Κοινότητες αποτελούν χωριά με πληθυσμό το ελάχιστο 300 κατοίκων, με δυνατότητα εφόσον επληρούντο ορισμένες προϋποθέσεις να αναγνωρίζονται κοινότητες και οικισμοί μικρότεροι των 300 κατοίκων.

Σύνθεση κοινοτικών αρχών

- Κοινότητες μέχρι 1.000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών
- Κοινότητες από 1.001 μέχρι 2.000 κατοίκους, συμβούλιο 6 μελών
- Κοινότητες από 2.001 μέχρι 4.000 κατοίκους, συμβούλιο 9 μελών
- Κοινότητες από 4.001 μέχρι 6.000 κατοίκους, συμβούλιο 12 μελών
- Κοινότητες από 6.000 κατοίκους, συμβούλιο 15 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι μέχρι 30.000 κατοίκους, 3 πάρεδροι και 18 σύμβουλοι
- Δήμοι από 30.001 μέχρι 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 24 σύμβουλοι
- Δήμοι πάνω από 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 30 σύμβουλοι

Ν.Δ. 2888/1954 (ΦΕΚ 139/1-7-1954 τ.Α.)

- Δήμους αποτελούν οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις με πληθυσμό 10.000 κατοίκων και άνω

- Κοινότητες οι έχουσες πληθυσμό πεντακοσίων (500) τουλάχιστον κατοίκων

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες μέχρι 1.000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών

- Κοινότητες μέχρι 2.000 κατοίκων, σύμβουλοι 25 μελών
- Κοινότητες μέχρι 4.000 κατοίκους, συμβούλιο 19 μελών
- Κοινότητες μέχρι 7.000 κατοίκους, συμβούλιο 11 μελών
- Κοινότητες άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων, συμβούλιο 31 μελών
- Δήμοι άνω των 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών
- Δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών
- Δήμοι άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 11 μελών
- Δήμοι λοιποί, συμβούλιο 9 μελών

Σύνθεση Δημορχιακών Επιτροπών

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια μέχρι 19 μελών και,
- 5/μελείς για δημοτικά συμβούλια πολυμελέστερα

Νόμος 1065/1980 (ΦΕΚ 168/24-7-1980)

- Δήμοι είναι οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις που έχουν περισσότερους από 10.000 κατοίκους.
- Δήμοι που έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα.
- Κοινότητες είναι συνοικισμοί που έχουν απογραφεί ως αυτοτελείς και έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 1.000 κατοίκων.

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 1.000 κατοίκων, συμβούλιο 5 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 1.001 μέχρι 2.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 2.001 μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 9 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 5.001 και άνω, συμβούλιο 11 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι με πληθυσμό έως 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 7.001 έως 20.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών

- Δήμοι με πληθυσμό έως 20.001 έως 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 30.001 έως 60.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 60.001 έως 100.000 κατοίκων συμβούλιο 31 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 100.101 έως 150.000 κατοίκων συμβούλιο 39 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 150.001 έως 300.000 κατοίκων, συμβούλιο 47 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 300.001 έως 500.000 κατοίκων, συμβούλιο 55 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 500.001 κατοίκων και άνω, συμβούλιο 61 μελών

Σύνθεση Δημαρχιακών Επιτροπών

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια μέχρι 15 μέλη
- 5/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 31 μέλη
- 7/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 55 μέλη
- 9/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 61 μέλη

Νόμος 1270/1982 (ΦΕΚ 93/10-8-1982 τ.Α.)

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό από 2.001 μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 9 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό από 5.001 και πάνω, συμβούλιο 11 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 11 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 5.001 έως 10.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 10.001 έως 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 30.001 έως 60.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 60.001 έως 100.000 κατοίκων, συμβούλιο 31 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 100.001 έως 150.000 κατοίκων, συμβούλιο 35 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό 150.001 έως 500.000 κατοίκων, συμβούλιο 39 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 500.001 και πάνω κατοίκων, συμβούλιο 41 μελών

Σύνθεση Δημοτικής Επιτροπής

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 15 μέλη
- 5/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 31 μέλη
- 7/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 41 μέλη

** Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)*